

JAARVERSLAG 2024

Commissie Intercollegiale Toetsing

INLEIDING

In dit jaarverslag staat een overzicht van de activiteiten van de Commissie Intercollegiale Toetsing (CIT) in het jaar 2024.

De CIT richt zich al jaren op de waarborging en verbetering van de kwaliteit van de rechtshulp aan asielzoekers. Dit doet de CIT door steekproefsgewijs rechtbankzittingen in asielzaken bij te wonen en door het verrichten van dossieronderzoek in de door advocaten verstrekte dossiers. De CIT wordt gefaciliteerd door de Raad voor Rechtsbijstand.

In de inschrijvingsvoorwaarden advocatuur van de Raad voor Rechtsbijstand is voor inschrijving voor de specialisatie asiel- en vluchtelingenrecht als voorwaarde gesteld dat de advocaat medewerking verleent aan deze intercollegiale toetsing door de CIT.

Dit verslag geeft de samenstelling van de vier afdelingen, de werkwijze en de toetsingsactiviteiten van de commissie weer gedurende de verslagperiode. Ook komen CIT voorzitters aan het woord en tot slot volgt een vooruitblik.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

De commissie intercollegiale toetsing is landelijk georganiseerd en heeft vier regionale afdelingen, gekoppeld aan de vier aanmeldcentra (AC's) voor asielzoekers. De leden van de commissie worden gekozen door de advocaten die deelnemen aan de roosters van de AC's.

In beginsel telt iedere afdeling zes commissieleden. De commissieleden zijn zelf actief als asieladvocaat en worden gekozen door collega-advocaten. Elke CIT afdeling kiest uit haar leden een voorzitter. Een afdeling kan tijdelijk uit minder leden bestaan, indien een commissielid vroegtijdig stopt of wanneer er onvoldoende kandidaten zijn om tot zes leden te komen.

De zittingstermijn voor leden van de commissie is drie jaar. Een commissielid kan zich aansluitend twee keer verkiesbaar stellen voor een volgende periode van drie jaar. De werkzaamheden van de CIT worden gefaciliteerd en vergoed door de Raad voor Rechtsbijstand. Medewerkers van de Raad, juridisch coördinatoren en een medewerker asiel, vormen het CIT secretariaat.

Hierna volgt per afdeling een overzicht van de advocaten die gedurende het jaar 2024 deel uitmaakten van de commissie intercollegiale toetsing.

AFDELING CIT TER APEL

CIT Ter Apel bestond in 2024 uit de volgende leden:

- Mr. H.T. Gerbrandy (voorzitter)
- Mr. H.J. Janse
- Mw. mr. C.K.E.E. Fischer-Fuhler
- Mr. F. van Dijk
- Mw. mr. M.R. Verdoner
- Mr. B.H. Werink

Aangezien van alle zes de leden in 2023 een nieuwe zittingstermijn was ingegaan, en er verder ook geen redenen waren voor tussentijdse wisselingen, bestond CIT Ter Apel gedurende het hele jaar uit dezelfde leden.

AFDELING CIT DEN BOSCH

CIT Den Bosch bestond begin 2024 uit de volgende leden:

- Mw. mr. L.J. Meijering (voorzitter)
- Mr. E. Weegenaar
- Mw.mr. I.M. Zuidhoek
- Mr. F. Boone

Aangezien CIT Den Bosch al langere tijd uit vier leden bestond, in plaats van de volle samenstelling van zes leden, werd op 10 september 2024 via een mail aan alle advocaten die deelnemen aan het rooster van AC Den Bosch/Budel een oproep gedaan zich kandidaat te stellen. Hierop reageerde één geïnteresseerde advocaat, mr. drs. E.W.B. van Twist. Met één kandidaat voor twee beschikbare functies, hoefden er geen verkiezingen te worden gehouden. In oktober 2024 was hiermee het lidmaatschap van mr. Van Twist vastgesteld.

Omdat eind 2024 de zittingstermijn van CIT-lid mr. Weegenaar verstreek, was er weer een lidmaatschap vacant. Mr. Weegenaar gaf aan zich opnieuw verkiesbaar te stellen voor een volgende termijn van drie jaar. Aangezien het zesde lidmaatschap van CIT Den Bosch nog altijd vacant was, werd op 19 december 2024 een oproep gedaan onder alle AC Den Bosch advocaten voor deze twee vacatures. Eind 2024 was de reactietermijn nog niet verstreken.

AFDELING CIT SCHIPHOL

CIT Schiphol bestond in 2024 uit de volgende leden:

- mr. S.J. Koolen (voorzitter)
- mr. J.A. Nijland
- mr. S.N. Ali
- mr. M.J.A. Rinkes
- mr. F.M. Holwerda

Een openstaande vacature werd na een oproep tot kandidaatstelling in 2023 niet opgevuld. De CIT besloot ook in 2024 de werkzaamheden voort te zetten met vijf commissieleden tot de volgende verkiezing in 2025.

AFDELING CIT ZEVENAAR

CIT Zevenaar bestond in 2024 uit de volgende leden:

- mw. mr. L.J. Blijdorp (voorzitter)
- dhr. mr. C.T.W. van Dijk
- mw. mr. E.A. Welling
- mw. mr. K. Ross
- mw. mr. L.M. Straver

Begin 2024 vond een CIT verkiezing plaats vanwege het verstrijken van de eerste termijn van de commissieleden mr. L.J. (Lineke) Blijdorp, mr. C.T.W. (Christian) van Dijk, mr. E.A. (Erica) Welling en mr. K. (Kim) Ross. Zij stelden zich herkiesbaar voor een volgende termijn. Advocaat mr. L.M. (Linda) Straver heeft zich verkiesbaar gesteld voor een eerste zittingstermijn.

Nu het aantal kandidaten niet hoger was dan het aantal vacatures, bleef een verkiezing achterwege. De statutaire bezwaartermijn verstreek op 8 februari 2024, met als uitkomst dat conform artikel 9 onder I van het Statuut de betreffende kandidaten toetraden tot de commissie.

DOELSTELLINGEN EN WERKWIJZE

Het doel van de intercollegiale toetsing is door middel van onderzoek op dossierniveau de kwaliteit van asielrechtsbijstand van alle advocaten die op basis van een toevoeging werkzaam zijn in het asiel- en vluchtelingenrecht te waarborgen en te verbeteren.

WERKVORM

De werkwijze van de CIT is vastgelegd in artikel 5 van het Statuut.

Intercollegiale toetsing vindt plaats op de volgende wijze:

Door steekproefsgewijs rechtbankzittingen in asielzaken bij te wonen. Advocaten dienen op verzoek van de CIT vooraf (proces)stukken te verstrekken.

Door steekproefsgewijs dossiers te beoordelen die door een advocaat zijn behandeld en niet of nog niet bij de rechtbank zijn terechtgekomen.

Door het opvragen van dossiers of het bijwonen van zittingen van een advocaat na een door de commissie ontvangen signalering over deze advocaat. Ook kan de CIT volgende op een eerste toetsing nadere dossiers opvragen om een breder beeld te krijgen.

Een advocaat hoeft niet vaker dan twee keer per kalenderjaar stukken aan de CIT te verstrekken voor deze toetsing, tenzij de CIT gemotiveerd aangeeft dat er redenen zijn voor extra toetsing.

Toetsing kan ook geschieden op eigen verzoek van de advocaat, of bij het niet naleven van praktische afspraken, indien daardoor twijfel ontstaat over het functioneren van de betreffende advocaat. De CIT kan besluiten een advocaat extra te toetsen. Ook kan de CIT de advocaat een begeleidingstraject aanbieden.

BEST PRACTICES LEIDRAAD ASIEL

De 'Best Practice Guide Asiel - Bij de hand in asielzaken' werd sinds 2005 als uitgangspunt genomen bij toetsing door de CIT en klachtbehandeling door de KRAV. De meest recente versie dateerde uit 2012 en was aan actualisering toe. Uitgangspunt voor de herziene leidraad was nog altijd: een document voor advocaten door advocaten. Als auteurs zijn dan ook uitsluitend advocaten benaderd die actief zijn in het asielrecht.

De acht auteurs behandelen naast het algemene asielproces ook speciale thema's waar de asieladvocaat in de praktijk mee te maken krijgt. De nieuwe leidraad is, anders dan de vorige edities, een online versie, zodat de inhoud waar nodig kan worden aangepast en geactualiseerd.

Deze Best Practices Leidraad vormt nog altijd het kader voor kwaliteitsbeoordeling, maar bestaat niet alleen uit regels en normen. Er is ook veel aandacht voor de dilemma's waar een advocaat in de praktijk mee te maken krijgt. Wel zijn er bij de hoofdstukken 'doen/niet doen'- adviezen opgenomen.

De geactualiseerde Best Practices Leidraad Asiel werd op 1 juli 2024 online gepubliceerd via een aparte webpagina op de website van de Raad voor Rechtsbijstand.

PRAKTISCHE WERKWIJZE

De CIT zette in 2024 de praktische werkwijze voort zoals de afgelopen jaren toegepast, waarbij de focus ligt op het steekproefsgewijs bijwonen van rechtbankzittingen.

Het secretariaat van de CIT ontvangt conform afspraken met de rechtbanken verschillende zittingslijsten met te behandelen beroepsprocedures in asielzaken. Ieder half jaar wordt een nieuw rooster opgesteld voor het bijwonen van zittingen door de betreffende CIT-leden. Op de zittingsdag waarop een commissielid staat ingeroosterd worden zittingen bijgewoond van advocaten die nog niet eerder aan bod zijn gekomen voor toetsing in dat jaar.

Het CIT-lid neemt voorafgaand aan het bijwonen van de zitting contact op met de betreffende advocaat om te informeren over het bijwonen en de processtukken op te vragen.

CAPACITEIT

De werkdruk was voor veel asieladvocaten hoog in 2024. De IND zette in op afhandeling van de ontstane achterstanden: nam meer beslissingen op asielaanvragen dan in de afgelopen jaren ([IND-jaarcijfers 2024](#)) en ook het aantal gerechtelijke procedures nam toe. Dit betekent ook dat CIT-leden, zelf actief als asieladvocaat, een hoge werkdruk ervoeren.

In het jaar 2024 liepen diverse CIT's tegen capaciteitsproblemen aan. De ingeroosterde periode vrijhouden voor de zittingsdagen bleek praktisch gezien niet altijd mogelijk. Ook kwam het voor dat zittingen werden geannuleerd. Wanneer zittingen bijwonen niet mogelijk bleek, werd als alternatief ook enkel op de toegezonden dossierstukken getoetst.

Daarnaast is in 2024 afgesproken om de werkwijze aan te passen door zaken of zittingen meer onder de CIT's te verdelen en te ruilen als een commissielid op dat moment krap in de tijd zit. Dit ter voorkoming dat opgevraagde dossiers te lang blijven liggen of dat de CIT zittingen voorbij moet laten gaan.

Het streven is dat binnen enkele weken na bijwoning een schriftelijke terugkoppeling wordt toegezonden aan de getoetste advocaat. Het secretariaat van de CIT houdt de bevindingen bij in een centraal archief voor een periode van vijf jaar. Vanwege de genoemde capaciteitsproblemen ontstonden in 2024 ook achterstanden in het terugkoppelen van bevindingen.

ACTIVITEITEN EN BIJEENKOMSTEN

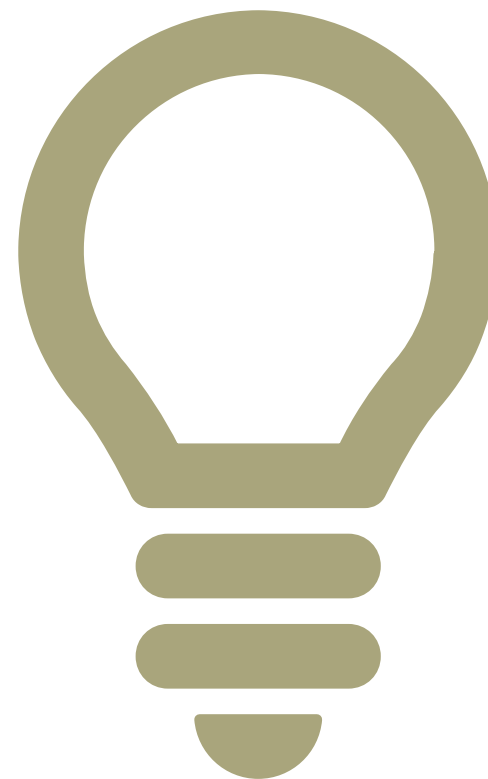

BEVINDINGEN IN 2024

In het jaar 2024 is dossieronderzoek verricht in 172 zaken. Dit betrof zowel Dublinzaken als inhoudelijke asielzaken. In 2024 waren 432 advocaten ingeschreven voor de specialisatie asiel- en vluchtelingenrecht, waarvan 359 advocaten deelnamen aan de AC-roosters. Dat betekent dat niet alle advocaten aan de beurt zijn gekomen bij een steekproef-toetsing.

De bevindingen naar aanleiding van het dossieronderzoek zijn casuïstisch. In het algemeen kan worden gesteld dat de meerderheid van de getoetste dossiers werd beoordeeld als voldoende tot goed. De CIT ontving een aantal signalen over de rechtsbijstandverlening die nader werden onderzocht en er liep een tweetal begeleidingstrajecten waarbij de CIT extra dossiers beoordeelde. Beide trajecten konden in 2024 worden afgerond.

Herman Gerbrandy en Kim Ross, de voorzitters van respectievelijk de CIT afdelingen van Ter Apel en Zevenaar reflecteren op de toetsing door de CIT in 2024.

KWALITEIT BEWAKEN IN DRUKKE TIJDEN

Voorzitters
aan het
woord

Het jaar 2024 kenmerkte zich door een hoge werkdruk bij veel asieladvocaten. In hoeverre was dit terug te zien in de werkzaamheden van de CIT? Kim Ross, voorzitter van CIT afdeling Zevenaar, beaamt dit: “De werkdruk en de huidige bezetting van de CIT met minder leden, maakt dat het toetsingswerk soms moeilijk te combineren is met de eigen praktijk. Ook is er duidelijk een verschil te zien met een aantal jaren geleden, toen bij een CIT verkiezing vaak vele advocaten zich kandidaat stelden. De afgelopen jaren is er minder animo om toe te treden tot de CIT.”

Kim: “Ik denk dat dit wel direct te herleiden is tot de werkdruk. Zelf merk ik dit ook met het terugkoppelen en uitwerken van de verslagen na toetsing. De werk-privé balans is überhaupt soms best een uitdaging. Als je op je werk komt focus je altijd eerst op spoedzaken en termijnen. Bij het stellen van prioriteiten zakken CIT werkzaamheden vaak snel naar beneden als er een ander spoedgeval of bijvoorbeeld een zitting tussen komt. Voorheen toetsten we gedurende een vaste, ingeplande dag op het AC waarbij je een hele dag kon blokken en de werkzaamheden ter plekke verrichte en afrondde. Met de huidige werkwijze is het lastiger om de CIT werkzaamheden in de agenda te passen. Omdat de zittingslijsten pas op korte termijn bekend zijn - en je die week niet geheel vrij kunt houden - is het soms lastig te combineren en in te plannen.”

Herman Gerbrandy, voorzitter van de CIT afdeling op Ter Apel herkent dit: “In je agenda staan allerlei zaken met termijnen, rode vlaggen en uitroeptekens; dan komt de terugkoppeling van bevindingen vaak niet op de eerste plaats.” Kim vult aan: “Ook beschik je niet altijd over een volledig dossier, waardoor je niet direct een volledig beeld hebt om een beoordeling te kunnen uitvoeren. Dan moet je daar eerst weer achteraan en dat levert soms ook vertraging op in de terugkoppeling van toetsbevindingen.”

STOOM AFBLAZEN NA EEN ZITTING

Hoe is het nu om als CIT-lid te werken? Kim: “Zelf vind ik het leuk als je naar een zitting gaat, dat je vooraf of naderhand nog even kunt spreken met elkaar over de zaak. Dan kun je direct terugkoppelen hoe het ging en opvallende punten meegeven, bijvoorbeeld dat iemand goed anticipeerde op bepaalde vragen van de rechter. Ik merk dat mensen het zelf ook prettig vinden als er direct korte feedback volgt. Het is sowieso altijd fijn even stoom af te blazen na een zitting met een collega. Het heeft daarom de voorkeur bij elke toetsing meteen na de zitting feedback te geven. Soms is dit niet haalbaar omdat direct daarna een volgende zitting gepland staat om bij te wonen.”

Kim Ross, CIT voorzitter

Herman Gerbrandy, CIT voorzitter

Herman vult aan: “Wat ik ook leuk vind aan het CIT werk, is dat je soms een zitting bijwoont en denkt ‘wow wat een goede vondst, scherpe reactie op de IND!’ Dat is dan mooi om te zien. Natuurlijk zitten er ook af en toe zaken bij waarin het niet optimaal was, maar juist dan is feedback ook zinvol.” En je merkt dat iedereen het leuk vindt om ook positieve feedback te krijgen, vervolgt Kim. “Vorig jaar had ik bijvoorbeeld een collega die zeer leesbare stukken schreef; goed ingedeeld qua structuur maar vooral ook heel helder in taalgebruik. Dat leest prettiger weg dan formeel en wollig taalgebruik. Zo breng je een zaak ook duidelijk voor de rechter.”

VAN ELKAAR LEREN

Ook leer je zelf veel van het werk als CIT-lid. Kim: “Ik had bijvoorbeeld een tijd geen Dublinzaken behandeld. Uiteraard volg ik de actuele ontwikkelingen via Vluchtweb maar het is toch goed om te zien wat een andere advocaat concreet aanvoert, bijvoorbeeld in een Dublin-Kroatië zaak die ik laatst bijwoonde. Ik vind het belangrijk dat de actuele situatie en de persoonlijke omstandigheden van cliënt in het kader van artikel 17 Dublinverordening goed worden betrokken. Bijvoorbeeld als er een beroep wordt gedaan op medische omstandigheden, is het van belang dat advocaten alles in het werk stellen om dit ook nader te onderbouwen door het opvragen van medische stukken. Het is fijn als je constateert dat advocaten alles eruit hebben gehaald.”

Herman: “Dat is tegelijkertijd ook waar we het afgelopen jaar het meest commentaar op hebben gehad bij de beoordeling van de werkzaamheden. Dat dingen worden gesteld zonder onderbouwing, dat een punt wordt herhaald zonder dat daar daadwerkelijk iets aan ter grondslag ligt. Dan merk je dat de rechter ook op zitting zegt: ‘en nu, wat wilt u dat ik daarmee doe?’ Niet alleen in Dublinzaken maar ook wel bij inhoudelijke zaken zie je soms dat de advocaat iets stelt over individuele omstandigheden van de cliënt of ten aanzien van de situatie in het land van herkomst zonder dat dit nader onderbouwd of geconcretiseerd wordt.”

LANDENINFORMATIE TOEGESPITST OP DE INDIVIDUELE ZAAK

Ten aanzien van het inbrengen van actuele landeninformatie, benadrukt Kim dat je in de AC's altijd een beroep kunt doen op de documentalistten voor onderzoek naar landeninformatie. Kim: "Als je tijdig zo'n vraag uitzet kun je meer specifieke informatie verkrijgen die de zaak kan onderbouwen. De documentalistten kunnen met hun expertise een volledig beeld van de meest actuele situatie in het land van herkomst geven. Het kost weinig tijd, en met actuele landeninformatie heb je bij de rechter veel meer om over te discussiëren. Dat is wel een punt van aandacht, dat je méér uit een zaak haalt en meer kunt uitbesteden als advocaat. Soms zie je nog wel eens bij de dossiertoetsing dat allerlei landeninformatie is toegevoegd aan de stukken, zonder dat dit nader is toegespitst op de individuele zaak." Herman concludeert: "Met een goed onderbouwde zaak kun je vooruit lopen op wat de IND gaat zeggen en hen dan alvast het gras onder de voeten wegmaaien."

INHOUDELIJKE CRITERIA BIJ INTERCOLLEGIALE TOETSING

Wat betekent de geactualiseerde Best Practices Leidraad nu voor het werk van de CIT? Kim ziet de richtlijnen zoals beschreven in het online boek als uitgangspunt waarnaar de CIT kan verwijzen bij de intercollegiale toetsing: “Er zijn wel eens uitzonderingen mogelijk op de beschreven handelwijze, maar dan moet je dat als advocaat wel goed kunnen motiveren. Het is bijvoorbeeld een uitgangspunt je cliënt in persoon te spreken over belangrijke procedurestappen. Hiervan kan in voorkomende gevallen een keer worden afgeweken, maar alle gesprekken met cliënt telefonisch voeren is niet de bedoeling. Als dat toch gebeurt, is er soms al iets mis met de kantoorvoering. De CIT kan daar dan over in gesprek gaan met de advocaat.” Herman vult aan: “In de Leidraad wordt wel veel aandacht besteed aan communicatie met cliënt, het belang van persoonlijk contact, maar als CIT zien we dat niet altijd direct aan de processtukken af.” Kim ziet het soms bij het bijwonen van een zitting: “Dan merk je aan de reacties van cliënt dat die goed op de zitting is voorbereid door de advocaat.”

Best Practices Leidraad voor asieladvocaten, paragraaf 1.3.2:

“De gesprekken met je cliënt kunnen het beste in persoon gedaan worden met een persoonlijke tolk. Dit geldt zeker voor het eerste gesprek. De kans is groot dat een cliënt documenten bij zich heeft om het asielrelaas te ondersteunen en deze kunnen dan ter plekke met een tolk worden bekeken. Dit is lastig met een telefonische tolk. Daarnaast weet je bij het eerste gesprek vaak nog niet of er bijzonderheden zijn die het onmogelijk of onwenselijk maken om met een telefonische tolk te werken (trauma, doofheid). In een later stadium of voor korte, eenvoudige gesprekken kun je ervoor kiezen om het gesprek telefonisch of via een videoverbinding te doen. Doe dit niet bij een kennismakingsgesprek. “

Paragraaf 1.4.3: *“Gezien de tijd die een nabespreking kost kan de nabespreking slechts bij uitzondering telefonisch of via een videoverbinding gebeuren. Bespreek het gehoor in persoon met een persoonlijke tolk. “*

Paragraaf 1.5.2: *“Het bespreken van het voornemen is vaak het eerste slechtnieuwsgesprek met je cliënt. In principe houd je de bespreking van het voornemen in persoon met een persoonlijke tolk. In sommige gevallen is te billijken dat de bespreking van het voornemen telefonisch of met een videogesprek plaatsvindt. “*

SAMEN KWALITEIT NAAR EEN HOGER NIVEAU TILLEN

“Nu is de CIT alleen bezig met het toetsen van een individueel dossier, maar soms signaleer je iets groters, overkoepelends bij een advocaat over de praktijkvoering en niet zozeer enkel op de individuele inhoudelijke zaak. Dat zijn wel de zaken die vaker defensieve reacties opleveren, merkt Kim: “Over het algemeen reageren advocaten wel positief, maar je merkt soms dat advocaten de CIT vooral als controle zien. Dat is de minderheid, maar dit zijn wel de meest lastige terugkoppelingen. Dan is het wel fijn dat je het als CIT met het team doet en kunt sparren over de inhoud, verdere toetsing en de persoonlijke benadering.”

Wat is het effect van de CIT toetsing op de kwaliteit? Herman: “Ik denk dat je dit in de grote lijnen moet beschouwen. Het komende onderzoek naar de effectiviteit van de CIT op de kwaliteit van rechtsbijstand in asielzaken kan hier meer inzicht in geven. Kim ziet wel dat CIT toetsing in individuele gevallen kwaliteitsverhogend kan werken: “Ik kan me bijvoorbeeld een geval herinneren waar het heel duidelijk was dat iemand aan het *struggelen* was. Uit ons gesprek bleek dat de advocaat vrij nieuw was en niet zo goed werd begeleid. De advocaat was toen eigenlijk heel opgelucht dat door de CIT hierin werd meegedacht. Toen werd een ervaren advocaat gevonden die bereid was om te sparren en mee te kijken met processtukken. In eerste instantie was de kwaliteit wat onder de maat en daarna zag je een duidelijke verbetering. Dus zulke dingen komen soms individueel er ook uit, en dat vind ik wel mooi om te zien.”

Voorzitters
aan het
woord

VERGADERINGEN

In het jaar 2024 vonden verschillende regionale vergaderingen plaats waarbij lopende zaken en trajecten werden besproken. Afdeling Den Bosch hield plenaire vergaderingen op 4 maart, 10 juni en 10 december 2024; afdeling Ter Apel op 5 februari, 13 mei, 9 september en 2 december 2024; Afdeling Zevenaar op 15 mei en 10 december 2024; Afdeling Schiphol op 18 maart, 3 juni, 10 september en 14 november 2024.

Op 29 februari 2024 vond een landelijke vergadering plaats voor alle commissieleden. Aan het begin van de vergadering sloten de voorzitter en secretaris van de KRAV ook aan. Beide commissies achten het van belang dat de CIT en KRAV-leden op de hoogte zijn van elkaars werkzaamheden en deze, waar nodig, op elkaar afstemmen. Tijdens de vergadering is een brief van de KRAV besproken over de werkwijze na een gegrond verklaarde klacht. Als een klacht gegrond wordt verklaard en cliënt daardoor is geschaad, dan kan een opvolgende advocaat een brief sturen naar de IND, voor een opvolgende asielaanvraag. De asieladvocaten zijn hier eerder over geïnformeerd. Besloten is dit in de AC Signalering te plaatsen om het nogmaals onder de aandacht te brengen van de advocatuur. De KRAV is voornemens de brief ook te sturen naar de vreemdeling indien dit aan de orde is.

Daarnaast werd tijdens deze vergadering een update gegeven over het actualiseren van de Best Practice Guide Asiel. Ook stond de praktische werkwijze op de agenda. Met de huidige werkwijze blijft het een knelpunt dat het bijwonen van zittingen niet efficiënt gepland kan worden en capaciteit niet volledig benut wordt. Met een aantal aanpassingen in de werkwijze wordt beoogd de capaciteit beter te verdelen, door hier op voorhand bij de planning van het bijwonen van zittingen rekening mee te houden, meer samen te werken als CIT afdelingen en waar mogelijk te ondersteunen met dossiertoetsing van zaken in een andere regio.

BIJEENKOMST BEST PRACTICES LEIDRAAD

Op 21 oktober 2024 vond een landelijke bijeenkomst plaats over de nieuwe [Best Practices Leidraad voor asieladvocaten](#). Alle leden van zowel de commissie intercollegiale toetsing als de klachtencommissie rechtsbijstand asiel en vreemdelingenbewaring (KRAV) waren daarvoor uitgenodigd.

Tijdens de bijeenkomst gaf KRAV-lid Bart Toemen (tevens schrijver van het hoofdstuk over de asielprocedure) een toelichting op de Best Practices Leidraad. Het algemene deel bespreekt het traject van aanmelding voor asiel tot de beslissing op de aanvraag en wat daarbij de stappen zijn; voor de advocaat in samenwerking met cliënt en de interactie met de overheid. Daarnaast komen aparte thema's aan bod, zoals medische aspecten in asiel, gezinshereniging, rechtsbijstandverlening aan alleenstaande minderjarigen, de rol van tolken en vertaling.

Verder werd tijdens deze bijeenkomst besproken hoe de Best Practices Leidraad en het werk van de KRAV/ CIT beter onder de aandacht kunnen worden gebracht, zowel bij advocaten als andere betrokkenen in het asielproces (bijvoorbeeld VluchtelingenWerk, Nidos).

Best Practices Leidraad voor asieladvocaten

Zorgvuldig, menselijk en effectief

Jouw leidraad voor het behandelen van asielzaken

→ [Meer over deze leidraad](#)

Proces

CURSUSSEN

Op het aanmeldcentrum Schiphol worden zaken behandeld in de grensprocedure waarin specifieke vaardigheden van een advocaat worden vereist. De CIT afdeling Schiphol toetst daarom ook bewarings- of grensdetentiezaken, waarin (ook) asielaspecten aan de orde komen.

Sinds 2024 zijn de inschrijvingsvoorwaarden voor deelname aan het grensdetentierooster op AC Schiphol gewijzigd. Naast de voorwaarde dat advocaten een basiscursus grensdetentie moeten volgen voor deelname aan dit rooster, geldt vanaf begin 2024 als aanvullende voorwaarde dat deelnemende advocaten tweejaarlijks een actualiteitencursus grensdetentie van minimaal 3 PO punten volgen om te blijven deelnemen. Het tweejaarlijks opnieuw volgen van een actualiteitencursus grensdetentie draagt bij aan deskundigheidsbevordering en het bijhouden van actuele kennis ten behoeve van de rechtsbijstandverlening aan asielzoekers in grensdetentie. Redengevend voor deze wijziging in de voorwaarden was dat het een zeer kwetsbare doelgroep betreft en een juridisch complex rechtsgebied dat continu aan verandering onderhevig is.

De afdeling Legal Aid van de Raad voor Rechtsbijstand organiseert de cursus in samenwerking met de CIT afdeling op AC Schiphol. De huidige CIT voorzitter en een voormalig commissielid van CIT Schiphol doceerden de cursussen in 2024. De actualiteitencursus grensdetentie vond plaats op 27 september 2024. Op 21 juni 2024 en op 13 december 2024 werd een basiscursus (met actualiteitendeel) georganiseerd.

KOSTEN 2024

De kosten voor toetsactiviteiten van de CIT bedroegen over het jaar 2024: € 75.607,71.

De totale kosten zijn lager in vergelijking met het voorgaande jaar. In 2023 bedroegen de CIT kosten in totaal € 87.877,99.

95,054	124,500
97,511	125,000
99,011	154,000
99,216	95,000
101,090	154,200
101,684	110,000
	89,000
	50,000

VOORUITBLIK

Onderzoek effectiviteit CIT in 2025

De CIT is al sinds de jaren '90 actief en er is behoefte aan een onafhankelijk onderzoek naar de werking van de CIT, specifiek gericht op de effectiviteit en de bijdrage aan de kwaliteitsborging van de asielrechtsbijstand. In 2024 is de onderzoeksofzet voorbereid en het feitelijke onderzoek zal worden uitgevoerd in 2025 door onafhankelijke onderzoekers.

Webpagina Legal Aid Asiel

Naar aanleiding van verschillende vragen over de werkzaamheden van de CIT en de KRAV is besloten de informatie die beschikbaar is op diverse plekken op websites van de Raad voor Rechtsbijstand, bij elkaar te brengen op één webpagina voor de toegankelijkheid. Deze webpagina is in 2024 voorbereid en zal begin 2025 online beschikbaar zijn.

Wetsvoorstellen asielproces, implementatie EU Asiel- en Migratiepact

Het kabinet heeft in 2024 wetsvoorstellen en maatregelen aangekondigd waaronder een Asielnoodmaatregelenwet en een Wet invoering tweestatusstelsel. Daarnaast is een nationaal Implementatieplan voor het EU Asiel- en Migratiepact ingediend, dat in juni 2026 van kracht wordt. Deze plannen hebben mogelijk ingrijpende gevolgen voor de asielrechtsbijstand. In 2024 hadden asieladvocaten en de CIT in hun praktijk hiermee niet direct te maken, maar naar verwachting wel in 2025.

COLOFON

Emailadres

citasiel@rvr.org

Telefoon

088 – 043 99 30

Webpagina

Commissie Intercollegiale toetsing - rvr.org

Postadres

Raad voor Rechtsbijstand

T.a.v. secretaris CIT

Postbus 38

9560 AA Ter Apel